

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 99/23

Luxemburg, 15 iunie 2023

Hotărârea Curții în cauza C-520/21 | Bank M. (Consecințele anulării contractului)

Dreptul Uniunii nu se opune ca, în cazul anulării unui contract de împrumut ipotecar care cuprinde clauze abuzive, consumatorii să solicite băncii o compensație care să depășească rambursarea ratelor lunare plătite

În schimb, acesta se opune ca banca să invoce pretenții analoge împotriva consumatorilor

În anul 2008, un consumator și soția sa au încheiat un contract de împrumut ipotecar cu Bank M. Împrumutul era indexat în funcție de francul elvețian (CHF), iar ratele lunare trebuiau plătite în zloți polonezi (PLN) după conversie prin aplicarea cursului de vânzare al CHF în conformitate cu tabelul cursurilor de schimb valutar aplicate de Bank M. în ziua plății fiecărei rate lunare.

Considerând că clauzele de conversie care determină cursul de schimb sunt abuzive și că prezența lor invalidează acest contract în totalitate, consumatorul a introdus o acțiune împotriva Bank M. la tribunalul districtual din Varșovia. El solicită plata unei sume de bani corespunzătoare unei jumătăți din câștigul pe care l-a realizat Bank M., pentru o anumită perioadă, prin utilizarea ratelor lunare ale împrumutului plătite în executarea contractului. În susținerea acțiunii formulate, consumatorul arată că Bank M. a încasat aceste rate lunare fără niciun temei legal.

Instanța poloneză solicită Curții de Justiție să stabilească dacă Directiva privind clauzele abuzive¹, precum și principiile efectivității, securității juridice și proporționalității permit părților la un contract de împrumut ipotecar, anulat pentru motivul că nu poate continua să existe după eliminarea clauzelor abuzive, să solicite o compensație care să depășească rambursarea sumelor respective plătite în temeiul acestui contract, precum și plata dobânzilor de întârziere la rata legală de la data punerii în întârziere.

În hotărârea pronunțată astăzi, Curtea observă că **directiva nu reglementează în mod expres consecințele nevalidității unui contract încheiat între un profesionist și un consumator după eliminarea clauzelor abuzive**. Revine statelor membre sarcina de a stabili aceste consecințe, cu condiția ca **normele prevăzute să fie compatibile cu dreptul Uniunii** și în special cu obiectivele urmărite de directivă. Curtea precizează că această compatibilitate depinde de aspectul dacă normele naționale, pe de o parte, permit restabilirea în drept și în fapt a situației în care s-ar fi aflat consumatorul în lipsa contractului declarat nevalid și, pe de altă parte, nu compromit efectul disuasiv urmărit de directivă.

Potrivit Curții, posibilitatea unui consumator de a invoca împotriva băncii creanțe care să depășească rambursarea ratelor lunare plătite **nu pare să compromită obiectivele menționate mai sus**. În special, o astfel de posibilitate poate descuraja profesioniștii să includă clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, în măsura în care

¹ Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (JO 1993, L 95, p. 29, Ediție specială, 15/vol. 2, p. 273).

inclusiunea lor, care determină nulitatea acestor contracte, **ar putea avea consecințe financiare care să depășească restituirea sumelor plătite de consumator și, dacă este cazul, plata unor dobânzi de întârziere.** Revine însă instanței naționale sarcina de a examina, în lumina tuturor împrejurărilor litigiului, dacă admiterea unor asemenea pretenții ale consumatorului respectă principiul proporționalității.

Pe de altă parte, **directiva se opune posibilității ca banca să solicite consumatorului o compensație care să depășească rambursarea capitalului plătit, precum și plata dobânzilor de întârziere legale.** Curtea consideră că acordarea unui astfel de drept **ar contribui la eliminarea efectului disuasiv asupra operatorilor economici.** În plus, caracterul efectiv al protecției conferite consumatorilor de directivă ar fi compromis dacă aceștia ar fi expuși, atunci când își invocă drepturile conferite de această directivă, riscului de a fi obligați să plătească o asemenea compensație. Această interpretare **ar risca să creeze situații în care ar fi mai avantajos pentru consumator să continue executarea contractului care conține o clauză abuzivă mai degrabă decât să își exercite drepturile conferite de directiva menționată.**

Curtea subliniază că, în speță, anularea eventuală a contractului de împrumut ipotecar este o consecință a utilizării unor clauze abuzive de către Bank M. În consecință, **nu se poate admite nici ca aceasta să obțină avantaje economice din comportamentul său ilicit, nici să fie despăgubită pentru dezavantajele provocate de un asemenea comportament.**

În plus, Curtea consideră că **argumentul referitor la stabilitatea piețelor financiare nu este relevant în cadrul interpretării directivei, care urmărește să protejeze consumatorii.** Pe de altă parte, profesioniștii nu pot eluda obiectivele pe care le urmărește aceasta pentru un motiv de menținere a stabilității piețelor financiare. Astfel, **instituțiilor bancare le revine sarcina de a-și organiza activitățile în conformitate cu directiva.**

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

Rămâneți conectați!

